

tenciák fejlesztéséhez nagyszerű háttér volt az iskolai könyvtár (az egyik résztvevő tanuló még a Bod Péter könyvtárhasználati verseny megyei fordulójáig is eljutott). A kimeneti mérések jó eredményei azt igazolták, hogy eredményes, hasznos volt a jövő olvasóiért végzett munka.

A foglalkozásokon túl meglepetés ajándékok is növelték a diákok részvételi kedvét, hiszen Lackfi János, Nógrádi Gábor, Varró Dániel, Börcsök Mária látogattak el az iskola könyvtárába, ezek a találkozók az élményen túl olvasásra ösztönöztek minden résztvevőt. A középiskolás csoport pedig egy kirándulás keretében a Budapesti Nemzetközi Könyvfesztiválon is járt, ahonnan élményekkel és könyvekkel megrakottan térhettünk haza.

A két könyvtár együttműködésének kulcsa a közös érdek felismerése: a városi könyvtár nyit az iskolai könyvtár, vagyis a jövő olvasói felé. Ezért mozgósította szakmai és anyagi erőit, lehetőségeit. Ennek eredményeképpen a szakmai és emberi kapcsolatok erősödtek, az eddigi ad hoc együttműködési formák szervezettebbé váltak, nőtt az olvasók száma, az intézmény látogatottsága. Olyan közművelődési lehetőségek valósultak meg, amelyben kulturális szemléletformálásra (a tanulókon keresztül a szülőké) is adódott alkalom, és amelyeket az iskola nem tud felvállalni. E tevékenységek hatékonyan támogatták az iskola nevelési-oktatási céljait is, hiszen a tanulók készségfejlesztésén túl komoly közösségalkotó lehetőséget is kínáltak a foglalkozások.

A munka során sok tapasztalat, tanulság megfogalmazódott, amelyet reményeink szerint egy újabb sikeres közös pályázat során kamatoztathatunk majd.

Lustyik Istvánné

Szolnoki Műszaki Szakképzési Centrum Pálfy-Vízügyi Szakközépiskolája

Az iskola bemutatása

Az iskola több mint négy évtizedes fennállása óta jelentős szerepet tölt be a város és a megye szakképzésében. A munkavállalói piac igényeihez igazodva folyik a szakemberképzés, a szakmai alapoztástól a technikus képzésig. Jelenleg az elektrotechnika, informatika, környezetvédelem-vízgazdálkodás, építészet, vegyipar szakmacsoportokban tanulnak a diákjaink. A szakma szeretetére és igényes művelésére nevelés mellett fontos pedagógiai célkitűzése az iskolánknak a továbbtanulásra való felkészítés is.

A három telephelyen működő intézmény főépülete a város legszebb helyén, közvetlenül a Tisza partján található. A tanulólétszám több mint 600 fő.

Az iskola könyvtára

Iskolai könyvtárunk a többszintes épület forgalmas alagsorában helyezkedik el. Az egy nagyobb és két kisebb helyiség közel 100 négyzetmétert tesz ki, az olvasóterem egy tanulócsoporthoz egyidejű foglalkoztatására alkalmas. A mennyezetig érő polcok ugyan nem ideálisak, de a hat olvasói számítógéppel, projektorral, két könyvtárostánári géppel felszerelt könyvtár rendezett, kellemes környezetet nyújt az olvasóinknak. Erről a könyvtárpedagógiai sétán részt vevő kollégák személyesen is meggyőződhetnek.

A nyitvatartási idő heti 26 óra, amelyben élénk kölcsönzési forgalom zajlik, és jó a helyben használat mértéke is. Könyvtári informatika órákat a 9. évfolyamon 6 órában, a 10. évfolyamon 2 órában tartok. A Bod Péter könyvtárhasználati versenyen évek óta jól szerepelnek iskolánk tanulói, legutóbb egy országos III. helyezést is sikerült elérnünk. Kollégáimmal egyetértésben fontosnak tartjuk az olvasásra, az önálló könyvtárhasználatra nevelést. Ennek több, az egész iskolát megmozgató rendezvény szervezésével is bizonyosságát adtuk. Írásom „Jó gyakorlatok” részében ezt a programot mutatom be.

A könyvtár honlapja a <http://palfykonyvtar.hu> címen érhető el.

A könyvtárostánár

Pedagógia szakos egyetemi és népművelés-könyvtár szakos főiskolai végzettséggel rendelkezem. Tíz éve dolgozom az iskolában. Ezt megelőzően a szolnoki pedagógiai intézet munkatársa voltam, mint könyvtár- és minőségirányítási vezető. Az Encore Magyar Konfliktuspedagógiai Alapítvány kuratóriumi tagjaként a konfliktuspedagógia területén szereztem tréneri gyakorlatot. Törekvésem, hogy a különböző területeken szerzett tapasztalataimat könyvtárostánárként is hasznosítsam. Az olvasóvá nevelést kiemelten fontosnak tartom, és ebben kollégáimra is támaszkodom. A vándorgyűlés szekciójában bemutatott programot a tantestülettel szoros együttműködésben valósítottam meg.

Jó gyakorlatok – Összefogás az olvasásért

Intézményünkben az olvasásra nevelés különböző formái valósultak meg az elmúlt évek alatt: irodalmi felolvasó staféta; költészet napi műsor színművész meghívásával; író-olvasó találkozók (Varró Dániellel, Csoóri Sándorral); könyvjárló „falevelek” gyűjtése; *Kölcsönözni élő könyvet!*; *Nem csak szövegünk! Önismeret és irodalom*; *Emberi arcaink, köznapinak arcaink* – irodalom és konfliktuskezelés; könyvjelző kiállítás; nemzetközi könyvjelzőcsere akciók. A tanárok részvételével harmadik éve működő könyvklub szintén jó propagandája az olvasásnak a diákok körében is.

A vándorgyűlésen bemutatott olvasásfejlesztési program az *Összefogás az olvasásért* elnevezést kapta, hangsúlyozva ezzel, hogy minden pedagógus tehet a tanulók irodalmi nevelésért. A rendezvénysorozatot a TÁMOP mint modell értékű középiskolai programot támogatta. Megvalósítására a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Pedagógiai Intézettel együttműködve került sor.

A több részprogramból álló, több mint fél évig tartó projektben az iskola valamennyi tanulója és a pedagógusok nagy része részt vett. A tanulók és minden érdeklődő számára a könyvtárban, a könyvtár melletti faluújságon és az iskolai könyvtár weblapján közzöltünk információkat, felhívásokat.

Az osztályfőnökök munkaközösségi foglalkozáson kaptak tájékoztatást a projekttel kapcsolatos feladatokról, ezen túl e-mailen, telefonon és személyesen folyamatos volt a kapcsolattartás a programban résztvevők és a projektfelelős között. A foglalkozások jelentős része a könyvtárban került megrendezésre.

Kölcsönözz élő könyvet!

Az első részprogramot *Kölcsönözz élő könyvet!* címmel hirdettem meg. Tíz irodalomkedvelő pedagógus ajánlott egy-egy könyvet kölcsönzésre, vagyis az osztály előtti bemutatásra. A tanulók – anélkül, hogy az ajánló tanárok személyét ismerték volna – a több helyen elhelyezett annotált listából választottak egy művet. Egy könyvet kétszer lehetett kikölcsönözni. A választást a rajzsakkörön készített plakátok is segítették. A könyvek bemutatására osztályfőnöki órákon került sor, amelyet a kollégák kreatív megoldásokkal, különböző módokon tartottak meg. A *Madáretető* (Dolák-Saly Róbert) című könyvből például nagy élvezettel játszottak el a tanulók részeket, különböző jeleneteket. A *Menekülés* (Sherman Alexie) című könyv bemutatása szintén interaktív módon történt, a tanulók választották ki és mintegy személyesítették meg azt a szereplőt, akit kihúztak. A *Momo* (Michael Ende) esetében a szereplők azonosítását, jellemzését a tanulókkal együtt végezte a kolléga. A *katedrális* (Ken Follett) című regényhez írásos „segédletet” kaptak a tanulók, amelyen a mű időbeosztása és a szereplők voltak feltüntetve, hogy könnyebben át tudják tekinteni a terjedelmes regényt. Az *Allatkert a poggászomban* (Gerald Durrell) című művet projektoros vetítéssel egészítette ki a könyv ajánlója, hogy a műben szereplő állatokat megismerjék a tanulók. Minden esetben sort került az író rövid bemutatására és a műből való részlet felolvasására is. Az érdeklődő tanulók az óra után ki is kölcsönözhatték a műveket, amelyekről beszámolva egy ötös érdemjegyet kaptak irodalomból. A programhoz szükséges könyveket részben pályázati forrásból, részben könyvtárközi kölcsönzéssel szereztem be az iskolai könyvtár részére.

Emberi arcaink – köznapi harcaink

A második részprogramot *Emberi arcaink – köznapi harcaink* címmel hirdettem meg, és három novellához készítettem foglalkozástervet, két osztályfőnöki óra időtartamára. A választott művek: Lázár Ervin: *A csodapatika*, Gárdonyi Géza: *Bűntárgyalás*, Tömörkény István: *Vita a kutya miatt* voltak. Az osztályfőnök felolvasta a választott novellát az osztályának, amelyet alkalmasnak vélt beszélgetés kezdeményezésére. Ezt követően, az előre megtervezett szempontsor alapján került sor a műben rejlő, illetve az ahhoz kapcsolódó gondolatok, tapasztalatok megfogalmazására, közös értelmezésére. Az osztályfőnökök pozitív visszajelzései megerősítették, hogy egy-egy rövidebb irodalmi mű közös megismerése alkalmas arra, hogy a tanulók spontán megnyilatkozzanak emberi magatartásokról, kapcsolatokról, a konfliktusok kezelésével kapcsolatos tapasztalataikról. Új információkat tudtak meg egymásról, olyanok is szót kaptak, kértek, akik kevésbé kapcsolódnak be egyébként a beszélgetésekbe, vagy éppen olyan addig rejtett problémák kerültek felszínre, amelyekkel a következő osztályfőnöki órákon még célszerűnek látszott foglalkozni.

Az osztályfőnökök a foglalkozásterven kívül egy segédanyagot is kaptak a felkészüléshez: Mrenáné Szakálos Ilona: *Emberi arcaink – köznapi harcaink. Verseik és novellák a magyar*

irodalomból 12-18 évesek számára. *Oktatási segédanyag önismereti és konfliktuspedagógiai foglalkozásokhoz*, 2. bőv. kiad. Szolnok, ENCORE Magyar Konfliktuspedagógiai Alapítvány, 1999. 153 p.

Előadás és író-olvasótalálkozó

Az *Összefogás az olvasásért* projekt hosszabb távú célja az volt, hogy az irodalmi műveket a kollégák tudatosabban alkalmazzák a személyiség- és közösségfejlesztésben. Ehhez nyújtott további segítséget a *Biblioterápia a pedagógus tevékenységében* címmel meghirdetett előadás. A téma szakavatott előadója Bartos Éva, az Országos Széchényi Könyvtár Könyvtári Intézetének nyugalmazott igazgatója volt.

A projekt záró rendezvénye egy derűs hangulatú író-olvasó találkozó volt Varró Dániel költő-műfordítóval. A program középpontjában a költő három könyve állt: a *Bögre azúr*, a *Túl a Maszat-hegyen* és a *Szűndesszert* című kötetek. A találkozón közel száz tanuló és tanár vett részt.

Az *Összefogás az olvasásért* program több hónapos időtartama alatt az olvasás beszéd-téma lett az iskolában a pedagógusok és a tanulók körében egyaránt. Az irodalmi művek projektben javasolt feldolgozása ötleteket adott a konfliktuskezelés módszereihez, gazdagította a tanárok ötlettárát. Lehetőség volt történelmi összefüggések kötetlenebb, életszerűbb felelevenítésére, konfliktushelyzetekkel kapcsolatos általános érvényű gondolatok megfogalmazására. A projekt lendületet adott, „kedvet csinált” az osztályfőnököknek arra, hogy többet dolgozzanak műhelymunkában az osztállyal. Hangsúlyt kapott az önismeret fontossága. Nem utolsó sorban olyan tanárok is „összetalálkoztak egymással” a programban, akik egyébként ritkán vannak munkakapcsolatban. Ennek az is megkülönböztetett fontosságot adott, hogy az iskola tantestülete intézményi összevonás következtében akkor került egy szervezetbe.

Erdősné Márta Mária

Varga Katalin Gimnázium

Az iskola bemutatása

Iskolánk, amely Szolnok központi részén, a Tisza és a Zagyva folyók találkozásától nem messze található, már 1930-tól fontos szerepet tölt be a város és a megye oktatásában. Az intézmény alapvetően négy évfolyamos gimnáziumként működik, koedukált jelleggel. Diákjaink jelenleg négy programban készülhetnek az érettségire: a magyar-angol két tannyelvű programban, a matematika-angol nyelvi, az általános tehetséggondozó,